

BIP Rady Ministrów i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

<https://bip.kprm.gov.pl/kpr/bip-rady-ministrow/prace-legislacyjne-rm-i/prace-legislacyjne-rady/wykaz-prac-legislacyjny/r98675231,Projekt-ustawy-o-inwestycjach-w-zakresie-przeciwdzialania-skutkom-suszy.html>
2020-08-19, 13:08

Numer projektu	UD101
Tytuł	Projekt ustawy o inwestycjach w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy
Rodzaj dokumentu	projekty ustaw
Informacje o przyczynach i potrzebie wprowadzenia rozwiązań planowanych w projekcie	<p>Ustawa jest wynikiem prac zespołu międzyresortowego ds. suszy, a także wynikiem ogólnopolskich konsultacji Programu Stop suszy (około 400 uwag stopsuszy.pl). W Polsce, w ostatniej dekadzie obserwuje się częstsze występowanie suszy i problemów związanych z tym zjawiskiem. Scenariusze zmian klimatu wskazują na pogłębienie się skali tego zjawiska oraz coraz dłuższych okresów jego trwania w ciągu roku, w szczególności w pasie środkowej Polski. Polska znajduje się na przedostatnim miejscu w Europie pod względem zasobów wodnych. W Polsce na jednego mieszkańca przypada ok. 1600 m³/rok (ilość wody odpływającej z danego kraju na jednego mieszkańca na rok). W trakcie suszy wskaźnik ten spada poniżej 1000 m³/rok/osobę. Średnia wartość ww. wskaźnika w Europie jest prawie 3 razy większa i wynosi ok. 4500 m³/rok/osobę. Biorąc powyższe pod uwagę, nasz kraj należy do grupy państw zagrożonych deficytem wody.</p> <p>Susza jest obok powodzi jednym z najbardziej dotkliwych zjawisk naturalnych oddziałujących na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę. W wykładni prawa w art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1897) susza definiowana jest jako katastrofa naturalna (zdarzenie związane z działaniem sił natury), która może eskalować do klęski żywiołowej. Straty w rolnictwie wywołane tym zjawiskiem są bardzo dotkliwe. Tylko w 2018 roku Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi udzieliło pomocy finansowej producentom rolnym w wysokości ponad 3,3 mld zł.</p> <p>Należy przeciwdziałać skutkom suszy w sposób kompleksowy i zaplanowany, wdrażając działania zwiększające odporność obszarów ryzyka (sektorów gospodarki, społeczeństwa i środowiska) na powstawanie strat i realizować także zadania łagodzące skutki w czasie suszy.</p> <p>Głównym celem projektowanej ustawy jest wprowadzenie do systemu prawnego katalogu rozwiązań służących mitygacji lub ograniczaniu skutków suszy. Proponowany katalog obejmuje przedsięwzięcia i mechanizmy o różnej skali (lokalne, regionalne, krajowe) i różnym charakterze (inwestycyjnym, utrzymaniowym, organizacyjnym, finansowym), które będą kierowane do szerokiego grona użytkowników wód i podmiotów mający wpływ na kształtowanie zasobów wodnych.</p> <p>Obejmują one uproszczenie oraz przyspieszenie prac związanych z przygotowaniem do realizacji inwestycji lub prowadzenia prac utrzymaniowych w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy, utrzymaniowych w odniesieniu do obiektów wodnych, uproszczenie realizacji zadań służących zatrzymaniu wody na każdym poziomie (od gospodarstwa do dużych inwestycji retencyjnych). Uchwalenie przedmiotowej ustawy pozwoli przyczyni się do ograniczenia skutków suszy dla gospodarki, społeczeństwa oraz środowiska.</p>

Istota rozwiązań ujętych w projekcie

W obszarze przygotowania i realizacji inwestycji projekt ma na celu wprowadzenie ułatwień proceduralnych umożliwiających sprawną realizację ważnych z punktu widzenia interesów państwa i społeczeństwa przedsięwzięć obejmujących budowę, przebudowę lub zmianę sposobu użytkowania a także utrzymania istniejących urządzeń wodnych służących ograniczeniu występowania zjawiska suszy w Polsce.

W obszarze planowania przestrzennego projekt ma na celu wprowadzenie mechanizmów zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania zabudowy powierzchni chłonnych na spływ wód.

W obszarze produkcji rolniczej celem projektu jest wprowadzenie ułatwień dla wykorzystania zasobów wodnych dla nawodnień oraz poprawa funkcjonowania systemu melioracji wodnych. Przygotowanie inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy wymaga wszczęcia szeregu postępowań administracyjnych, których ostateczne i prawomocne zakończenie może trwać nawet kilkanaście miesięcy. Dlatego projekt ustawy przewiduje szereg uproszczeń w procedurze przygotowania i realizacji inwestycji, polegających w szczególności:

- 1) wprowadzeniu do systemu prawnego, wydawanej przez właściwego wojewodę decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy, która będzie instrumentem całościowo regulującym kwestię realizacji inwestycji i jej poszczególnych części, co doprowadzi do minimalizacji liczby postępowań oraz czasu potrzebnego na wydanie aktów administracyjnych niezbędnych do realizacji inwestycji,
- 2) uproszczeniu procedury uzyskiwania decyzji poprzedzających decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy, np. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji ww. inwestycji,
- 3) przyśpieszeniu postępowań administracyjnych przez określenie czasu na wydanie przez organy administracyjne poszczególnych rozstrzygnięć,
- 4) wprowadzeniu przepisów pozwalających inwestorowi na skuteczne uzyskanie prawa do nieruchomości niezbędnych do realizacji inwestycji, przy jednoczesnym zapewnieniu adekwatnego odszkodowania z tytułu wyłączenia bądź odszkodowania za ograniczenie praw do nieruchomości oraz poszanowaniu praw podmiotów, którym przysługiwały prawa rzeczowe oraz wynikające ze stosunków obligacyjnych do tych nieruchomości,
- 5) umożliwieniu inwestorowi wejścia na teren nieruchomości w celu wykonania pomiarów, badań lub innych prac niezbędnych do sporządzenia karty informacyjnej przedsięwzięcia lub raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, o których mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.),
- 6) wyłączeniu w określonym zakresie zastosowania przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. poz. 1777) oraz przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1161, z 2020 r. poz. 471) w przypadku przygotowywania inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy.

Ustawa wprowadza pakiet rozwiązań, które będą wiązały się ze zmianą aktów prawnych, regulujących kwestie gospodarowania zasobami środowiska (m.in. Prawo wodne, ustawa o ochronie przyrody), a także przepisów dot. zagospodarowania przestrzennego, techniczno-budowlanych, czy fiskalnych.

W ustawie Prawo wodne wprowadza się zmiany dot. m.in. zmniejszenia progu powierzchni, od której liczy się opłatę za utratę naturalnej retencji terenowej, jak również zwiększenia udziału tej opłaty w przychodach gmin z warunkiem przeznaczenia części tych przychodów na rozwój retencji.

W zmianach Prawa wodnego uwzględniono również zwolnienie właścicieli gruntów rolnych z ponoszenia opłaty za utratę naturalnej retencji terenowej, ponieważ nieruchomości należące do właścicieli gruntów rolnych znajdują się w zdecydowanej większości na terenach przepuszczalnych, pozamiejskich, w sąsiedztwie gruntów rolnych, gdzie nie występuje problem związany z podtopieniami oraz nadmiernym odpływem wód z danego terenu.

Ustawa wprowadza zmiany, mające na celu poprawę sytuacji w zakresie zapewnienia wody dla rolnictwa, poprzez regulacje dotyczące warunków formalnoprawnych dotyczących gromadzenia wody na cele rolnicze, w tym budowy stawów wodnych. Wprowadza się zmiany w funkcjonowaniu systemu zarządzania urządzeniami melioracji wodnych. Gminom przypisuje się zadania w zakresie melioracji tworząc jednocześnie system planowania, realizacji i finansowania działań utrzymaniowych w odniesieniu do urządzeń melioracji wodnych.

Rozwiązania proponowane niniejszą ustawą mają również upraszczać procedury budowy urządzeń wodnych na terenach leśnych.

Projektowane przepisy wprowadzą uproszczenie obowiązujących procedur i wprowadzenie ułatwień przy realizacji zadań zwiększających retencję. Stąd ustawa wprowadza zmiany w innych przepisach. Obejmują one nowe rozwiązania, jak i modyfikację już istniejących. Propozycje dotyczą obszaru planowania przestrzennego i retencji terenowej, ochrony środowiska, ułatwienia w zakresie procedur znajdujących się w Prawie wodnym i Prawie budowlanym, w tym legalizację istniejących urządzeń do poboru wody w celu ich zewidencjonowania na potrzeby prowadzenia racjonalnego gospodarowania wodami. Przepisy obejmują także obszary dotyczące melioracji wodnych, w tym ich utrzymania przez gminy, spółki wodne, wykorzystania i zagospodarowania wody na potrzeby rolnictwa. Część przepisów ma charakter porządkujący i dostosowujący m.in. Prawa wodnego i Prawa geologicznego i górniczego.

W obszarze koordynacji proponowane przepisy mają na celu umożliwić wpływ ministra ds. gospodarki wodnej na kształt planów inwestycyjnych na poziomie regionalnym oraz na zapewnienie środków europejskich na ten cel poprzez obowiązek uzgadniania wybranych dokumentów z uwzględnieniem właściwego bilansu wodnego.

Projekt ustawy wprowadza także rozwiązania, które mają wzmocnić rolę ministra gospodarki wodnej związaną z pracami Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa oraz realizowanymi w ramach wieloletnich planów inwestycyjnych województwa, co pozwoli zapewnić większe wsparcie dla inwestycji mających na celu przeciwdziałanie skutkom suszy od strony finansowej. Inwestycje te są ważne dla zapewnienia stabilnego wzrostu gospodarczego Polski. Zasadnicze skrócenie ścieżki pozyskiwania niezbędnych pozwoleń przyczyni się do efektywnego wydatkowania środków publicznych.

Organ odpowiedzialny za opracowanie projektu	MGMiŻŚ
Osoba odpowiedzialna za opracowanie projektu	Anna Moskwa Podsekretarz Stanu
Organ odpowiedzialny za przedłożenie projektu RM	MGMiŻŚ
Planowany termin przyjęcia projektu przez RM	III kwartał 2020 r.
Informacja o rezygnacji z prac nad projektem (z podaniem przyczyny)	-

[Rejestr zmian](#)
